

ПАРАЋИНАЦ

Гласило Удружења Параћинаца и пријатеља Параћина

Година XIII

Двоброј 27/28

септембар 2015.

ПАРАЋИНСКА ПАМЕТАРНИЦА

ЗНАМЕНИТИ ПАРАЋИНАЦ

Феликс Каниц -

Од Параћина кроз област Црнице
и Бабе до Честобродице

МОРАВСКА ЦРКВА
СТАРИЈА ОД РИМСКЕ

СПОРТ

Удружење Параћинаца
и пријатеља Параћина

ПАРАЋИНСКА ПАМЕТАРНИЦА

СРБСКА КУЋА ИЗ СТАЛАЋА СТАРА 4000 ГОДИНА

Атар Сталаћа на мапи Гугла

Тамо где су „две Мораве стале код Сталаћа да сачине трећу“, (двадесет пет километара јужно од Параћина), одакле географски почиње Параћинско-јагодинска котлина, а коју равнину је записао и Вук Караџић - „равнина низ Мораву, особито од Параћина до Дунава“ (Вук Стеф. Караџић „Географско статистическо описаније Србије“, „Даница“ за 1827. годину, штампана у Бечу, у штампарији јерменског манастира) према археолошким налазима са терена, иако на њему систематска студијска истраживања праисторије нису вршена, са сигурношћу се може тврдити да је овај крај у праисторији био врло густо насељен.

Локалитет „Гологлава“ је узвишење-тераса са плитким земљаним слојем и налази се у граничном појасу између Сталаћа и села Лучине. На „Гологлави“ су откривени остаци једне србске куће из тзв. бронзаног доба, у облику полузеमुнице, прислоњене уз стену, са доњим делом мало укупаним здравицу. Интересантна је чињеница да је праисторијски Србин (Трибал=Србаљ) за изградњу куће још тада користио околни материјал: ломљени камен, облутке, дрво и пешчар.

У самој зони куће пронађени су остаци керамичких посуда, али и целих шоља, поклопаца, делова питоса, потом обрађени камен и жрвањ за млевање житарица. Осим тога ископана су и шила и држачи за металне алатке од јелењих костију, а у најдрагоценије налазе убрајају се: бронзано копље, игле и украси за косу.

На основу овог археолошког материјала и артефаката закључујемо да се моравски Србин пре више од 4000 година бавио пољопривредом, ловом и сточарством, јер су у околини пронађене и кости домаћих и дивљих животиња.

РИБАРСКО НАСЕЉЕ ИЗ КАМЕНОГ ДОБА У СТАЛАЋУ

„Топлик“ је још један важан праисторијски локалитет на терену Сталаћа и налази се у плиткој долини истоименог потока, који се улива у Јужну Мораву. Према геоморфолошким показатељима,

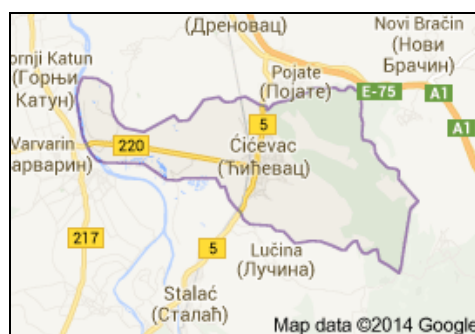
овде је дуго времена постојало језеро, вероватно као остатак Панонског мора, које је потом пробиле земљану преграду испод сталаћког гробља и отекло у Мораву. О постајању тог језера сведочи моравски шљунак, песак и облаци високо од нивоа данашњег Топличког потока, који протиче поред железничке станице. Моравски Срби који су живели на овом месту у млађем неолиту, који се рачуна у раздобљу од 10 000 до 4000 година пре нове ере, бавили су се очигледно риболовом, ловом и земљорадњом.

Чувена Кула Тодора од Сталаћа (Војводе Пријезде - у народној песми) историјски симбол овог краја, налази се на месту где су и у и далекој праисторији постојала србска насеља

О томе нам сведочи мали камени тег са рупом на средини, који се постављао на риболовне мреже. На овом месту пронађена је углавном груба кућна керамика, што је знак да је насеље врло старо, јер су керамички судови без украса и шара. Пронађена је и згура од печене земље. На имању Нагулића у пределу „Топлик“, на дубини од око 60 сантиметара, приликом риљања воћњака, ископане су и две камене секире. Једна је лепо углачана са рупом за држаљицу, а друга је окрњена. Оба праисторијска предмета из каменог доба налазе се у витринама Основне школе у Сталаћу.

ЋИЋЕВАЦ ОКРУЖЕН ПРАИСТОРИЈСКИМ СЕЛИМА

Катастарска општина Ћићевац (са Гугла)

На територији ћићевачке општине, са којом граничи општина Параћин, постоји десетак локалитета са разноврсним праисторијским материјалом, који су налажени приликом градње кућа, копања бунара или обраде земљишта. Све су то случајни проналасци који се чувају делом у Народном музеју у Крушевцу, а већим делом припадају приватним збиркама. Стручна и опсежна археолошка истраживања нису рађена ни на овом

терену, али и случајни налази говоре да је настањивање овог терена започето у врло дубокој праисторији око 10 000 година пре нове ере и да је овај крај око ушћа двеју Морава- Јужне и Западне, као и долина Велике Мораве, био веома густо насељен.

На локалитету „Стеванац“ пронађена је велика камена секира типа камених батова, а израђена је од сивог камена са тог терена. Једна страна је оштра – сечиво, а друга је заобљена и може се видети у крушевачком музеју.

У Браљини постоји локалитет „Велика млака“ где је такође пронађена камена секира, која у многоме подсећа на обућарски калуп. У средини има отвор за држаљцу.

У оближњем селу које носи име – Град Сталаћ, на локалитету „Томашевска коса“ ископавају се делови керамике из тзв. бронзаног доба.

У Ћићевцу у дворишту Хране Даниловића 1959. године нађене су урне са пепелом и остацима спаљених костију, које највероватније припадају бронзаном добу. Процењује се да је овде била некропола око 2000 година пре нове ере.

И у Сталаћу, који данас припада општини Ћићевац, у дворишту Петровића, приликом копања темеља за шталу пронађена је још једна некропола, на дубини од 1 метра. Око урне са пепелом пронађене су и лепо обрађене шољице поређане у кругу око урне. И ово налазиште припада бронзаном добу. Две праисторијске шољице могу се видети у Народном музеју у Крушевцу, а остатак је негде у приватним збиркама.

Центар Ћићевца данас

„БЕДЕМ“ КОД МАСКАРА – КУЋЕ ИЗ ПРАИСТОРИЈЕ

На периферији села Маскара, општина Варварин - југозападни сусед општине Параћин, стручњаци Народног музеја из Крушевца, пре две године, открили су србско-ромејско (тзв. рановизантијско) утврђење из шестог века Христове ере. Локалитет „Бедем“ код Маскара налази се неколико стотина метара наспрам средњовековног града Сталаћа, што упућује на закључак да и сталачки град, који се, иначе, сматра средњовековним, потиче из истог периода. Њихова фортификациона функција је имала стратешки карактер и вероватно се састојала у контролисање капије која води уз Западну Мораву, према Левчу, Расини, Краљеву и Шумадији, али је одатле

посредно контролисан и целокупан развој тога дела Србије.

Локалитет код Маскара, са налазима из праисторије- бронзаног доба, али се истиче само његов значај из 6. века нове ере

Утврђење „Бедем“ има пречник од 130 метара, колико отприлике износи и сталачки град, прослављен као средњовековна Кула Тодора од Сталаћа или Војводе Пријезде из народне песме. Осим тробродне базилике, од које су остали само темељи, у самом насељу су врло интересантни, можда и историјски занимљивији остаци из праисторије овог краја.

Наиме, ископавањем у самом насељу, наишло се на остатке древних кућа-полузеमुница, са огњиштима, као на локалитету „Гологлава“ код Сталаћа, које су, такође, грађене и од камена. Тај начин градње у праисторији овог краја био је очигледно раширен и поуздан.

Међутим, стручњаци-археолози до сада нису истицали праисторијски значај овог утврђења, и он је потиснут у други план, чак и маргинализован, што је апсолутно погрешно. Логично је да не може бити значајније утврђење из 6. века нове ере од србљских (трибалских) кућа које су старије од њега најмање неколико хиљада година. Али ова чињеница више говори о тим археолозима, него о историји овог моравског народа, за кога грчки хроничар Халкохондило рече „Срби – Трибали најстарији народ, поуздано знам“. (Олга Луковић Пјановић „Срби Трибали народ најстарији“, Београд, 1989.)

(Наставиће се)

Мирослав Димитријевић

ПАРАЋИНАЦ
Гласило Удружења Параћинаца и пријатеља Параћина

PUTUЈТЕ JEFTINO, BRZO I UDOVNO!

Знаменити Параћинац

ДР ПРОФЕСОР РАЈКО ЛЕШЈАНИН

**ПРОФЕСОР ПРАВА,
РЕКТОР, МИНИСТАР И
КНЕЖЕВСКИ НАМЕСНИК**

Др Рајко Лешјанин: кратак, али испуњен живот

Рајко Лешјанин је рођен 17. јануара 1826. године у Лешју код Параћина. Син Радована Лешјанина и братанац Стојана Лешјанина. Школовао се у: Параћину, Ћуприји, Крушевцу, Крагујевцу и Београду. Његово школовање је било везано за премештаје у служби његовог стрица Стојана Јовановића из Лешја, који га је подизао и школовао. Наиме, и Стојан Лешјанин је био школован човек, завршио је права у Аустрији и био је државни саветник и министар унутрашњих дела 1858. године. Презиме Лешјанин почео је да користи 1833. године јер је у администрацији књаза Милоша било више чиновника са презименом Јовановић.

Из Београда Рајко Лешјанин одлази у Хајделберг, а потом у Париз где изучава правне науке. По завршетку студија др Рајко Лешјанин се враћа у Србију и на београдском Лицеју постаје професор римског и криминалног права, где га неколико пута бирају и за ректора и то: 1853/54, 1854/55. и 1855/56. године.

После професуре на Лицеју, изабран је и за секретара у Државном савету Србије, а у периоду од 1861. до 1868. Када је 29. маја 1868. године смењен са престола кнез Михајло Обреновић, Рајко Лешјанин постаје један од тројице кнежевских намесника, други по значају. У једном периоду, пред крај свог живота, Рајко постаје и министар без портфеља. Рајко Лешјанин је умро у Бечу 1872. године, у својој 46. години. Па и поред релативно кратког живота, Рајко Лешјанин је остварио изузетну каријеру од професора, преко ректора, намесника до министра. Иначе, Рајко Лешјанин је старији брат чувеног српског ђенерала Милојка Лешјанина.

Мирослав Димитријевић

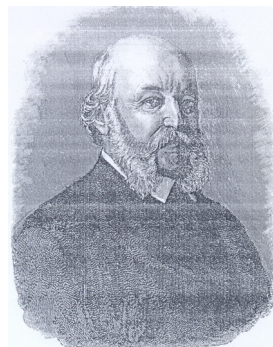
(Напомена: Овај и наредни портрети и биографије знаменитих Параћинаца преузети су, и делимично допуњени, из зборника „Знаменити Параћинци“ аутора Мирослава Димитријевића, који је објављен 1996. године, као и из рубрике „Незаборавник“, штампане у листу „Параћинских 14 дана“ од 2001-2003. године, који је писао и уређивао поменути аутор)

ПАРАЋИНАЦ
Гласило Удружења Параћинаца и пријатеља Параћина

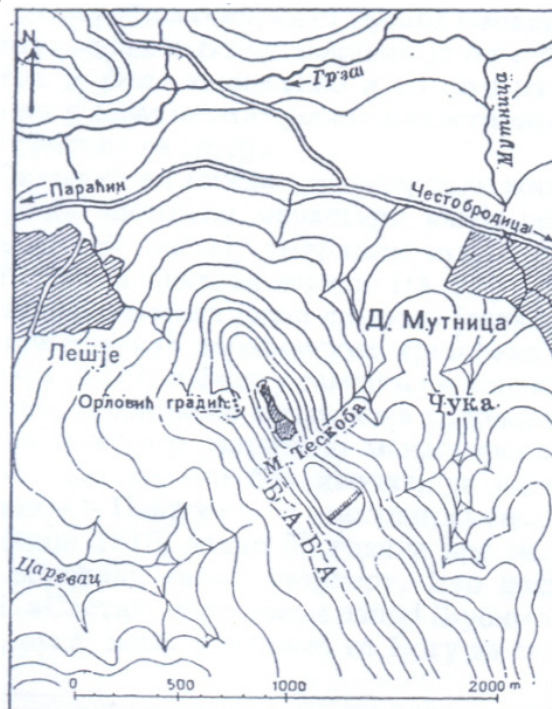
(6) Од Параћина кроз област Црнице и Бабе до Честобродице

Феликс Каниц

Велики научник и путописац Феликс Каниц, крајем прошлог века, у свом капиталном делу **Србија земља и становништво од римског доба до краја XIX века**, једно поглавље је посветио Параћину и околини Црнице и Бабе. Читаоцима нашег листа, у неколико наставака преносимо предметни текст у изворном облику. У овом броју иде последњи наставак шести (6).

На гробу Бабе, дугом 3 km, широком 20-230 m и високом 470 m, налазила се високо изнад Грзе тврђава која је господарила целом околином и за чију је лаку одбрану природа сама учинила најбоље што је могла. Пошто је са севера заштићена Грзом, са истока, запад и југа дубоко усеченим потоцима Мутницом, Царевцем и Скорицом, прилаз до ње преко стрмих падина Бабе био је крајње тежак. А ако би нападач у томе и успео, њега би дочекали на саму ивицу платоа постављени бедеми кастела као срасли са стенама на 670 m високом северозападном делу гробена; кастел је био подељен у три одсека, био је дуг 210 и широк 20 до 80 m и снабдевен изворском водом. Њега су према југозападу појачавали јаки високи бедеми од бигра и великих квадратних опека на десет метара вишем и 230 m широком делу Бабе над 420 m дугим уским седлом Мала тескоба.

План кастела на планини Баби

Осим тога, инжењер Бабецки је нашао неких 50 m изнад оближњег села Лешја, на малој висоравни окруженој водом, три грађевине, које околни сељаци зову Павла Орловића градић. Верује се да је најсевернија (13 m дуга и 10 m широка) била конак славног средњовековног српског војводе, друга (15 m дуга и 8 m широка) његова кухиња, а трећа, петоугаона, са странама дугим 7 m, његова >>кула <<. И у јужном подножју Бабе, на Чуки близу Доње Мутнице, виде се остаци неког >>градића<<.

Чак кад би средњовековно постојање ових грађевина приписаних Павлу Орловићу и било доказано, смело би се с великом вероватноћом претпоставити да оне стоје на остацима античких истурених утврђења која су затварала прилаз ка кастелу на Баби. То важи нарочито за кастел на Чуки, јер се налазио на важном саобраћајном чворишту, где су се антички путеви од Ћуприје и Параћина спајали у трасу ка Честобродци. Може се, наиме, претпоставити да сигурност у овој области богатој шумом и кланцима није ни у римско доба била већа него данас, кад очигледно није довољна, па је била неопходна стална контрола пута изграђеним ланцем караула. У Извору смо прошли поред куће злогласног Коде, који је са својом дружином дуго вршио насиље над целом околином; у априлу 1889. Је са своја четири другара ухваћен и стрељан. Гледано са брежуљка изнад села, побрђе Бабе је изгледало као илуминирано многобројним ватрама које су запалили пастири Доње Мутнице и Лешја.

Ово Лешје, које се сад појавило на видiku, било ми је двоструко занимљиво: као родно место пријатељске ми породице Лешјанин и по историјским успоменама везаним за њу. Према једној хрисовуљи, стару црквицу је основао игуман Дионисије са својим братом војводом Црепом и оцем Вукосавом за време цара Уроша. Године 1411. Деспот Стефан Лазаревић је светогорском манастиру Хиландару уместо Лешја дао неколико места код Новог Брда >> у време кад је манастиру Лешје живео игуман Венедикт << (син поменутог војводе Црепа). Пореклом из Лешја је и 1976. Рођен Стојан Јовановић Лешјанин, који се истакао већ у првом устанку. Доцније је био судија у Параћину и Ражњу, 1842. Председник суда у Крагујевцу, 1845. Члан Државног савета и 1858. Министар унутрашњих дела; да чита и пише научио је тек у зрелим годинама. Осећајући сопствени недостатак образовања, он се утолико више бринуо за васпитање своје деце и сродника. Његов синовац Рајко Лешјанин, рођен 1826. У Лешју и школован у Хајделбергу и Паризу, брзо је од лицејске катедре стигао до фотеље министра правде, а после убиства кнеза Михаила био је кратко време и члан намесништва. Умро је, поштован и ожаљен, у Бечу 1872. Такође рођен у Лешју, Милоје Лешјанин је као оштроуман правник својим значајним публикацијама знатно допринео развоју правне науке у својој земљи. Генерал Лешјанин, колико љубазан човек толико храбар

генерал (умро 1896.), командовао је у турском и бугарском рату Тимочким корпусом, доцније је био на челу Генералштаба, а 1889. Је организовао крунисање краља Александра у Жичи. Кад је овај с краљицом Наталијом на путу у манастир Св. Петку посетио и Лешје, похвалио је хладан извор испод велике стене више села.

Рајко Лешјанин генерал Милојко Лешјанин

Био је већ сумрак кад смо прешли јако избраздане обалске падине Грзе. На обема обалама, беле барутане као да украшавају висове. Разне приче о злочинима и убиствима које је причао наш пандур давале су пределу још језивији изглед и учиниле да са двоструком радошћу поздравимо жељени циљ, манастир Свету Петку, у коме смо се убрзо осећали као код куће.

Манастир Света Петка, данас

Наш манастирски домаћин, испосник Хаџи-Јован, био је у свему сушта супротност свога претходника, банатског калуђера који је с поменутиим Кодом и његовом бандом приређивао тајен оргије у манастиру. Кад је чуо да је Кода ухваћен, он је побегао из страха да не буде кажњен као јатак хајдука. На његово место дошао је из Раванице побожни калуђер Јован, који се свесрдно трудио да чистим, беспрекорним животом спере љагу са своје богомоље. Мени се чинило да је у вођењу тог једноставног живота чак и претеривао. Манастирски слуга је њему за вечеру донео на сто само тањир напола куваног пасуља и чашу воде, а

изгледа да му ни ручак није био обилнији. Године 1886. Јован је био на Атосу, где је стекао титулу хаџије и изгубио многе илузије с којима је тамо отишао. Његово национално осећање било је најдубље повређено тиме што је манастир Хиландар, који су основали српски владари, затекао у рукама Бугара; штавише, тамо нису хтели да га прихвате ни за једну ноћ! >>Да није било гостољубља оближњег руског манастира, морао бих да проведем ноћ под ведрим небом<< завршио је он с тешким уздахом своју причу. За мене је било занимљиво и то што из тако веродостојног извора чујем да у свим светогорским манастирима на хоспитовању има само девет српских калуђера.

Склоност ка аскези и калуђерском животу опада у српском народу толико да постеојећи манастири имају велике муке с попуњавањем празнина које настају умирањем припадника старијих генерација. А какав су углед уживали некада! На зиду наше спаваонице је, урамљена под стаклом, висила једна српским језиком писана >> мазбата << (службена представка) параћинских хришћана која је после ослобођења Лесковца (1877) нађена у тамошњем конаку и пошто се односи на овај манастир, поклоњена њему. Она садржи молбу за допуштење да се >> обнови пожаром уништено манастирско уточиште за убоге да не морамо, као пилићи без квочке, да идемо у друге манастире као просјаци! << Пада у очи и покоран, китњасто молећив тон којим су се Параћинци 1816, дакле 60 годие пре ослобођења од турске владавине, обраћали свом гувернеру. Ево дословно преведеног уводног пасуса: >> Светли, поштовани паша! Љубимо земљу пред Тобом, и Твоје одело, руке, ноге и молимо се Богу за свог свемоћног цара, султана Махмуда, да му подари дуг живот и чврсту руку. После њега, нека би Бог Теби дао Твој пашалук и Твоју власт за дуго време, да Твоји синови постану велики везири и да Те Бог поживи докле Ти срце жели и да Твоја сабља буде врло дуга! Амин! – Ми Те молимо, светли Паша, да нашим синовима, нашим очевима, нашим мајкама, нашој деци, који су Твоја деца, итд. <<

Изгледа, међутим, да се није радило само о подизању убожишта, већ пре свега о обнављању цркве, што се паши не помиње. Вероватно се није желело да се таквим признањем повређује пашино честољубље, већ је испод жита од 1818. До 1824. Обновљена и црква, која је за време устанка била тешко оштећена, и дограђен јој је још један ружан додатак. Њен праволинијски портал је сасвим нов. Над 18 m дугим, међу апсидама 6.70 m широким бродом, с незграпном полукружном апсидом, дижу се две октогоналне куполе, за чије су богатије обликовање примењени егзотични стубови и зупци од косо постављених опека. У сиво мраморисаном унутрашњем простору пада у очи на шареном иконостасу слика заштитнице манастира св. Петке у одећи златни тањир са женском главом; многа поклоњена кандила и шарено осликане свеће високе и до 1 m показују с колико се поштовања народ односи према светитељки и манастиру.

Петком се окупљају болесници из шире околине да би на извору св. Петке, над којим је један побожан параћински грађанин саградио павиљон, потражили лека. Овај моћан извор образује језеро и после четврти часа тока улива се у Грзу. Између овог главног привлачног манастирског пункта и његове цркве на врху брежуљка, с кога се отвара леп поглед на Бабу, стоји нов, чврсто грађен конак за калуђере с неколико соба за имућније посетиоце; други налазе смештај у оближњој механи, која служи и као караула.

Манастир Света Петка, данас

Двема парохијама везаним за Свету Петку припада осам имућних села са око 4000 душа. Манастир поседује лепа стада, 41 хектар ораница и ливада, 1.5 хектара винограда и 17 хектара шуме. Али, иако је његов марљиви игуман Хаџи-Јован неуморан у напорима да побољша несређене материјалне прилике манастира, тако да приходи од 4000 – 5000 динара покрију расходе, неки подбодени сељаци су га у новембру 1896. Напали, због чега су ухапшени и судски кажњени.

Прешавши код Свете Петке на леву обалу Грзе, ишли смо путем који се у црвеном повлатном пешчанику стално пење, а његова најстрмија места, мада недавно реконструисана, и даље отежавају пролаз колима. Многа букова стабла, оборена да би се имао бољи преглед терена, леже лево и десно поред пута и нико за њих не хаје. Да би се овдашње изврсно одржавање шуме могле рационално користити, морала би се изградити шумска пруга кроз Средњи поток, преко Доње Мутнице и Лешја, до параћинске железничке станице. Сретали смо многе караване. Сељаци су с воћем, стоком, житарицама и вуном путовали на коњима или колима од Тимока ка параћинској пијаци. На први поглед, Срби и Власи се нису разликовали, јер и једни и други овде носе чупаве шубаре. На другој страни моста који води на десну обалу Грзе црвена мермерна плоча објављује: >>Године 1894/95, за владе његовог Величанства краља Александра I, просечен је овај пут итд. <<

Допринос државе за овај пут износио је 300000 динара.

Пошто смо се старим путем попели на 501 m високу Васачу, кренули смо низбрдо ка жуборној Честобродици, а 190 m ниже прегазео сам је код друге >>страже<< на Репушарском потоку, да би се одатле опет стрмим серпентинама попео на 246 m виш превој Столове. На Столици смо пустили наше задихане коње да се мало одморе. Овде је 1883. Дуго логоровала једна јака чета радикала побуњених против краља Милана и напредњака. У околној шуми они су имали довољно дрва за своје логорске ватре на сада тужно пустом платоу. Генерал Таша Николић, који је био послат да угуши побуну, спречио је њено ширење тако што се на колима која су превозила материјал за изградњу пруге Београд – Ниш, за коју је био завршен тек доњи построј, појавио са неколико хиљада војника од Алексинца, дошао побуњеницима иза леђа и разбио их код Зајечара. После тога су и устаници на превоју Честобродици, нападнути са неколико батаљона, после првих прецизно испалених топовских граната са брда Вешала, напустили своје утврђене положаје. Тај грађански рат је стајао много крви, а Крајина ни до данас није преболела ране које јој је задао. Међутим, радикалска нечела су 1887. Ипак пбедила, а њихови приврженици, који су се налазили у тамницама или у изгнанству, до 1897. Поново су освојили већину у Скупштини, Државном савету и влади.

Крај

Позив на сарадњу у Параћинцу

Позив свим члановима и пријатељима нашег Удружења за сарадњу у нашем гласилу је стално отворен. Сваки користан текст, идеју, вест, коментар, информацију можете откуцати и послати нам на e-mail

udruzenje.paracinaca@gmail.com

Врло радо ћемо то објавити и поделити са осталим члановима удружења на страницама нашег гласила или на интернет презентацији или на Facebook профилу.

Хвала.

Редакција Гласила Параћинац

АКТИВНОСТИ УДРУЖЕЊА

Удружење Параћинаца и пријатеља Параћина из Београда, током ове 2015. године, до сада је одржало шест редовних окупљања, традиционално последњег уторка у месецу.

У протеклој 2015. години је објављена су два броја Гласила Параћинац (број 25 и 26), у фебруару и јуну.

На мартовском окупљању, наше Удружење је у сарадњи са туристичком организацијом Параћина организовало је Изложбу фотографија ПАРАЋИН КРОЗ ВРЕМЕ, - Стари ПАРАЋИН XIX и XX век, аутора Бобана Јелисавчића. Отварање изложбе је било 24.3.2015.

У склопу својих планираних активности 17. маја 2015. године је одржана промоција књиге Џо Молера Параћинске приче. Специјални гости аутора су били: ансамбл Ођила, примадона Јадранка Јовановић и пијаниста и композитор Никола Рацков. Током промоције Јадранка Јовановић је песмом, уз пратњу Николе Рацкова увеличала ову прославу и одушевила све присутне. Поред Јадранке Јовановић, присутне је песмом одушевио и ансамбл Ођила. Сви присутни су се после промоције дружили уз песму и пригодни коктел.

Дуго планирана и најављивана, коначно је и реализована. Екскурзија чланова и пријатеља Удружења Параћинаца свом родном крају. Уприличена је 20.5.2015. године. Програмом ове екскурзије обухваћена је посета манастиру Покрова Пресвете Богородице у Лешју и Манастиру Свете Петке у Извору.

У аутобусу на путу за Параћин

После обиласка Параћина, након доласка у град, кренули смо ка Лешју у манастир Покрова Пресвете Богородице. Са нама је ишла и ТВ екипа канал М, која је направила и пригодну репортажу о нашој посети. Поред тога друштво нам је правио и Бобан Јелисавчић који је фотографисао нашу екскурзију.

После манастира у Лешју, посетили смо и Манастир Свете Петке у Извору. Овом манастиру Удружење је донело помоћ, која је прикупљена током књижевне вечери Џо Молера, који је сав приход од продатих књига наменио овом манастиру.

После летње паузе настављамо окупљања последњег уторка у месецу.

ИНТЕРВЈУ

У јуну ове године из штампе је изашао комплет изабраних књижевних дела у 9 томова, нашег познатог књижевника, новинара и публицисте Мирослава Димитријевића. Преносимо Вам интервју књижевника Мирослава Димитријевића дат Баји Џаковићу, поводом објављивања његових изабраних дела.

*

**РАЗГОВОР СА КЊИЖЕВНИКОМ
МИРОСЛАВОМ ДИМИТРИЈЕВИЋЕМ,**

**ПОВОДОМ ОБЈАВЉИВАЊА ЊЕГОВИХ
ИЗАБРАНИХ ДЕЛА**

Мирослав Димитријевић

КОВЧЕГ СА БЛАГОМ

Ових дана у издању Удружења свесловенске учености из Београда објављена изабрана дела познатог српског књижевника Мирослава Димитријевића, у девет томова. Овај угледни књижевник још као млади песник сматран је једним од најталентованијих у својој генерацији на просторима Србије и Југославије, а и данас важи за изузетно цењеног књижевника и духовног делатника на српским духовним просторима. Обиман избор презентира његове најбоље романе, поезију, кратке приче, беседе, драмско стваралаштво, афоризме и епиграме, и дечју поезију, а објављивање изабраних дела представља несумњиво изузетан догађај у књижевности и почаст за сваког књижевног ствараоца, што је уосталом и повод за овај разговор:

Како се осећате и шта за вас значе ова изабрана дела?

- Осећања су ми помешана. Ова заштитна кутија, у којој су девет томова мојих изабраних књижевних дела, час ми изгледа као чаробна кутија, као ковчег

Манастир Покрова Пресвете Богородице у Лешју

Манастир Свете Петке у Извору

Удружење Параћинаца и пријатеља Параћина

са благом, а час као кивот мојих успомена, сећања, жеља, прохујалих година и тешког списатељског рада... Ипак, преовлађује осећање среће. Милост је то Божија и благодат Духа Светог да човек већ за живота свога може да види оно своје најбоље написано и скупљено на једном месту. Ова кутија ми се зато причињава и као Нојева корабља, у којој је спасено оно што је било највредније у мојој литератури, у мом опусу, што треба и мора даље да плови кроз време, на бескрајном духовном океану.

Које све књиге садржи комплет Ваших изабраних књижевних дела?

-Ту су два обимна тома (две трилогије) мојих кратких романа, награђиваних и штампаних код разних издавача као хит књиге и бестселери, затим ту су и два обимна тома нове и изабране поезије, за коју сам добијао бројне награде и признања, ту су затим и „Кратке приче о дуговечном“, нове и изабране „Духовне беседе“, књига афоризама и епиграма, збирка драмских текстова (монодраме и једночинке) и збирка песама за децу. Писао сам и есеје, књижевне критике, осврте, и многе друге ангажоване текстове, али нисам хтео да их уврстим у изабрана дела, зато што би такве књиге, за мене сада мало старијег изгледале као, „сољење памети“ другима, арбитражање, пресуђивање... А и критичар је човек, па греша као и сви грешилни и грешни људи. Нека књиге излазе, и нека им време суди...

Када сте дошли на идеју да објавите изабрана дела и зашто?

-Ја сам већ у тзв. „златном добу“ или јесени свог живота. А у јесен се прикупљају плодови и одлажу у амбаре и кошеве. То сам као сељачко дете научио, али то је и природан нагон, борба против старости, смрти, заборава... На идеју сам дошао још 1996. године, када смо Ви и ја Џаковићу, објавили збирке изабраних песама у „Народној књизи“ из Београда. Потом ме је мој пријатељ Радомир Путник Алди, и сам романисијер и председник Удружења свесловенске учености, које је и издавач ових књига, убеђивао још 2006. године да ми објави изабрана књижевна дела. Тада су почеле припреме и sukcesивно објављивање томова, да би овог пролећа тај дуготрајан процес био окончан, како сам и планирао, 2015. године, када обележавам 45 година књижевног рада, од прве објављене песме у листу „Светлост“ у Крагујевцу. Морам да нагласим да су 2014. године почела да излазе и моја изабрана историјска и историографска дела у ИК „Мирослав“ у Београду (први том - „Из историје Срба старе и нове ере – сакривена историја Срба“). Тако да ћу можда, а уздам се у Божју вољу, дочекати и нови комплет изабраних историјских дела, која заиста имају сјајну графичку и ликовну опрему и што је најважније – читаоце. И то изабране и умне, врло стручне и обавештене.

И у романима, и у историографским студијама, па чак и у песмама величате српску праисторију, културу и цивилизацију, а посебно сте везани за Мораву?

-Народ Мораве и Моравска Србија се налазе у „Рајском седморечју“, где је српска култура и цивилизација и настала: Језик, писма, бројеви, календар, металургија... Све су то Срби и Моравци први створили. Нема цивилизацијског правца без Моравца. Али то се гура у страну и у заборав, а савремени Срби у пропаст и биолошко изумирање. Ја сам данас, и много деценија уназад, можда чак и више векова унатраг, једини српски писац који у своја дела уноси сјајну српску праисторију. То нико до сада, у новијој српској књижевности није чинио. То је мој коридор, који сам први пронашао и којим „летим“. Схватио сам да о томе нико не пише на српском језику, а ни на другим језицима, јер српски писци, слободан сам рећи, врло мало знају о најранијој прошлости или паметарници свог народа, као и читаоци. А ја сам управо ту пронашао свој оригинални пут кроз књижевност и српску историју, иначе временски гледано, врло плитко укорењену, најдаље до средњег века, на радост српских непријатеља, који и хоће да нам затру најмање десетомиленијумски историјски траг и постојање на овом истом месту где смо и сада. Заорао сам, дакле, прве бразде у истинитој српској праисторији и пишем историјске романе, студије, приче и песме са садржином непознатом савременом српском читаоцу. Зато су моја дела, ваљда, и занимљива, поред осталих атрибута који им се приписују од стране критике.

Како оцењујете стање стваралачког духа у Срба, а у данашњем историјском тренутку?

-Уопштено гледано, памет нам је оплићала, милосрђе се слојанило у срцу, изникао коров зависти и пакости у души, урасла нам гробља а цркве се празне, дволичност цвета, удвориштво се разбокорило, крвнике братимимо и кумимо, молимо да нам попусте омчу око врата да само мало удахнемо „ваздух над Србијом који је за певање“, како сјајно написа Станеску, велики румунски песник. У овом тмушилу све више личимо на децу која се играју палидрвцима: кресну шибицу, осветле мрак и жигица се угаси. И стално тако. Нема оног унутарњег Божјег светла, видеда, оног ужарења душе, оних пламичака Светог Духа над главама најумнијих Срба. Као да су нам ти дарови ускраћени од Бога. Али не бринем. Бог кога воли он му и даје најтеже задатке, јер зна да ће их завршити. Зато нека српске мајке рађају јунаке, а светска тиранија ће да изнедри нове српске вође и главаре, умнике и паметисте. Али све у своје време, рече невреме - гласи један мој афоризам. Књижевно стваралаштво данас? Млако, имитаторско, удварачко, посно, антисрпско... Издавачке куће које финансирају странци негују антисрбизам. Мора доћи до промене, до новог вредновања. Душан Стојковић је недавно у

часопису „Књижевност“ набројао песнике новог српског Парнаса. Новог песничког Олимпа.

На крају, шта можете да поручите младим писцима?

– Не само младим писцима, већ пре свега целом српском древном народу поручио бих: „Стојте, дакле, у слободи, којом вас Христ ослободи и не дајте се опет у јарам ропства ухватити“, како рече апостол Павле у посланици Галатима. А сетите се и народног песника: „Ту кнезови ради кавзи нису/ал је рада сиротиња раја/која глоба давати не може...“ Сећам се да смо некада у стојећем ставу устрептало певали: „Устајте сви на земљи клети/сви сужњи које мори глад...“ Хоћу рећи, потребна је лична храброст као узор, али она је одавно систематски и системски убијана у појединцу, почев од 30-тих година 20. века – до данас. За све је потребна храброст, па и за слободни стваралачки и списатељски чин. А слободу ти нико неће послужити на тацни, са медом и хладном водом. „Бог је слободу дао за човека“, написа Милан Ракић, велики српски песник. Нажалост, више нема ни таквих кликтавих стихова у нашој поезији, осим код неколико часних песника и родољуба.

Разговар водио: Бајо Џаковић

МОРАВСКА ЦРКВА СТАРИЈА ОД РИМСКЕ

Поводом Видовдана 28.6.2015. године преносимо Вам текст нашег познатог књижевника, новинара, публицисте и највреднијег сарадника нашег Гласила Параћинаца, Мирослава Димитријевића.

МОРАВСКА ЦРКВА СТАРИЈА ОД РИМСКЕ

Сажетак:

Данас је увержено и опште прихваћено мишљење, захваљујући вештој пропаганди, да је римска црква најстарија по свом утемељењу и постанку од свих хришћанских цркава, и да због тога има супремацију над свима другима, посебно над православним црквама. Међутим, историјске чињенице говоре сасвим супротно. Као и Јерусалимска и Српска црква је старија од римске јер је основана 34. године Христове ере, док је римска црква утемељена тек доласком Светога Петра у Рим, скоро десетак година касније. Свети Петар први пут долази код Срба 42. године Лета Господњег, где учвршћује Српску цркву, коју су већ основали његов брат Свети Андреја Првозвани и Јаков Заведјејев, апостоли Христови, па тек онда апостол Петар одлази у Рим где поставља темеље римске цркве. Свети Андреја Првозвани, од 34. године већ делује у Поморављу, шири хришћанство, и по одласку на Исток, у Русију, оставља у Тројан граду – владику и формирану моравску епископију- патријашину(?).

По датуму свог постанка, дакле, и Моравска црква је старија од римске.

Српска хришћанска црква је старија од римске, тврди Милош С. Милојевић. Он наводи податак да су Срби још у 1. веку Христове ере имали своје епископе, а седиште епископије се налазило у Сирбијуму (Сирмијуму) данашњој Сремској Митровици. Израз Митровица долази од – митре – митрополитске круне. (Милош С. Милојевић: *Одломци историје Срба и србских-југославенских земаља у Турској и Аустрији, Београд, 1872, Репринт Етхос, Београд 2004*). По претходном упутству самога Господа Исуса Христа, апостол Јаков Заведјејев, 34. године први пролази моравском долином и шири Христов науку, иде потом у Сирбијум (ромејски Сирмијум), где подиже цркву, успоставља патријаршију и за првог патријарха српског рукополаже Андроника. Међу Србима је остао чак десетак година, а 43. године се враћа у Беластину, данашњу Палестину, коју су насељавали Срби, где га римски легионари убрзо убијају.

СВЕТИ АНДРЕЈА ПРВОЗВАНИ ОСНОВАО МОРАВСКУ ЕПИСКОПИЈУ (ПАТРИЈАРШИЈУ?) У ТРОЈАН ГРАДУ (ДАНАШЊА ЋУПРИЈА)

Приближно, у исто време, око 34. године, у народу и земљи Морави делује и Свети Андреја Првозвани, у мисији ширења Христове вере. Надимак Првозвани добио је од апостола јер је Исус Христ прво њега позвао за ученика. Апостол Андреј настанио се у једној пећини, окапници, у кањону реке Раванице, изнад данашње манастира Раванице. Ту је живео као испосник и проповедао радосно јеванђеље. Свети Андреја Првозвани, иначе старији брат Светога Петра, у народу Мораве уживао је велики углед. Благородан и Свети човек креће се слободно кроз дивље шуме Мораве и Кучаја. Прати га медвед, што изазива још већ дивљење српског народа. У Поморављу, Ресави и Левчу Свети Андреја се слави 13. децембра и зове се још народски – Свети Андреја Мечкадава. На тај дан, верници остављају на дрвљанику и кувану пшеницу да умилостави мечку. Када је римски заповедник Тројан града (Хореум Марги) наложио својим легионарима да пронађу Светог човека и доведу га пред њега, тада Свети Андреја Првозвани начини чудо пред римским намесником: претвори чашу млека у крв, што овога крутог заповедника силно уплаши, те намах отпусти Светог Андреју. Није га смео казнити, и прећутно му дозволио да и даље проповеда хришћанство. У црквеним предањима, међутим, помиње се неки Синајац, ученик Светог Андреје, који је, такође, живео у пећини изнад Раванице. И пазимо сада добро: „Владика ондашњег града Тројана, позва тог ученика на исповест. Ученик начини знак Андријин и изабра највећег медведа из Кучајских гора, кога појаха и стиже у Тројан град пред владику. Владика се уплаши и рече му да

најпре склони медведа, а онда поче да га кори што у посне дане не једе рибу, него пије млеко. Ученик Светог Андреје затражи да му се на сто постави риба и млеко, потом прекрсти рибу и из ње потече крв, а кад то учини и са млеком из њега ниче трава. Дакле, и црквено предање говори о сличном догађају и духовним моћима Христових апостола, али оно што је за нас Србе најбитније у историјском погледу је податак из овог црквеног предања да је у Тројан граду (Хореум Марги) било седиште епископије већ у 1. веку, јер предање каже: „Владика ондашњег Тројан града, позва ученика на исповест... Владика се уплаши...“ **Значи да је седиште епископије било у древном српском Тројан граду, на десној обали Велике Мораве (код данашње Ћуприје), чим је ту постојао владика или епископ, и како видимо савесно обављао службу Божију. Већ у првој половини првог века Христове ере, народ Мораве је, значи, већ увелико примио веру Христову, био покрштен и то у великом броју, чим је имао своју епископију и свог владика. А утемељивач српске епархије или чак патријаршије у долини Велике Мораве био је сам Свети Андреј Првозвани. Нажалост име првог моравског владике није упамћено у црквеном предању, као ни име ученика Светог Андреје.** (Кулишић, Н-Петровић, М –Пантелић, Н: „Српски митолошки речник“, „Нолит“ Београд, 1970; а видети и на званичном сајту Српске православне цркве).

Свети Андреја је у том случају практично био први патријарх српски. Зато тврђење Јована Деретића да је Свети Петар први основао цркву у Србији, доводи се у питање. Свети Петар је у Србију стигао тек 42. године Христове ере, а Свети Андреја много раније, 34. или најдаље 35. године Лета Господњег, што значи скоро десетак година пре апостола Петра. Очигледно је из горе наведених података да је оснивач Моравске цркве (епископије, а можда и патријаршије) био Петров старији брат Свети Андреја. И да је седиште патријаршије или епископије у првом веку Христове ере било у Тројан граду на Великој Морави. Свети Петар, који је у Србију дошао тек 42. године нове ере, само је још више учврстио већ постојећу Христову цркву и Христијанство. Српска црква, па самим тим и моравска епископија (можда чак и патријаршија) у Тројан граду (Хореум Марги) су старије по свом оснивању од римске цркве. То доказују поменуте чињенице, али и следећи подаци:

Свети Андреја је заштитник Русије, највеће православне земље на свету, и заштитник Цариграда и цариградске патријаршије. Нетрулежне кости овог апостола Христовог и оснивача српске-моравске цркве су почивале у Цариграду све док их плачкаши четвртог крсташког похода, опленивши најбогатији и највећи град на свету, кога подиже Србин – цар Константин, нису пренели у Италију.

И на основу овог податка и чињенице да је небески заштитник Цариградске патријаршије пред Христом, управо Свети Андреја Првозвани, слободни смо претпоставити да је први патријарх српске моравске цркве у првом веку Христове ере управо био Свети Андреја Првозвани. Ако је то био Свети Андроник у Сирбијуму, зашто онда Цариградска патријаршија није узела њега за заштитника, а према датумском преимућству?

СВЕТИ ПЕТАР УЧВРШЋУЈЕ ПРВО ХРИСТОВУ ЦРКВУ У СРБА, ПА ОНДА ТЕК ОСНИВА РИМСКУ ЦРКВУ

Године 42. апостол Петар је први пут у српској Далмацији, шири и учвршћује Христову цркву и учење, па тек онда одлази у Рим. Пре тога Свети Андреј Првозвани и Јаков Заведејев су већ основали српску цркву и епископије (патријаршију). Значи, српска хришћанска црква је старија од римске, јер се вековима већ узима „здро за готово“ да је наводно Свети Петар основао прво римску цркву, па тек онда је основана српска црква. Када су у Србији и у народу Мораве Христијанство и Христова вера већ били дубоко утемељени, Свети апостол Петар тек онда одлази први пут у Рим и оснива римску цркву. То се може видети код М. С. Милојевића. („Одломци историје Срба“ репринт, Београд, 2004), као и код Олге Луковић, која наводи једно писмо папе Јована 10. упућено Михаилу хумском, у ком папа потврђује истину да су Срби први примили хришћанство. Значи, римске папе, већ помињани Јован 10. и Инокентије 10. **су оставиле сведочанство о томе.** (Олга Луковић Пјановић: „Срби...народ најстарији“ 1-3, Београд 2014, ИК „Мирослав“, Београд). Првопоменути папа Јован 10. вели (925. године) да су „**Словенска краљевства примила хришћанску веру од самих апостола**“, а другопоменути папа Инокентије 10. такође, тврди да су „**Илирски народи примили хришћанство од самих апостола**“. Други долазак Петров у Србију догодио се после 49. године, када су све Јевреје, преобращене у хришћане, Римљани протерали из Рима. Свети Петар опет долази у Србију, где затиче обезглављену српску цркву, јер су Римљани у међувремену убили Светог Андроника и апостол Петар на његово место поставља Ефенерата за архијереја у Сирбијуму. Битно је истаћи да српска патријаршија у Сирбијуму (Сирмијуму) није успостављена „огњем и мачем“, већ мирним путем како и доликује хришћанству. И што је још битније: Ова патријаршија је остала у Сремској Митровици, скоро пуних 400 година, то јест све до 441. године, када је пренесена у Косовску Митровицу. (М: С. Милојевић: „Одломци историје Срба“ репринт, Београд, 1986). А да је ова српска патријаршија имала на десетине великих цркава, што директно сведочи и о броју Срба хришћана и њиховом усрдном посећивању тих цркава, можемо видети код С. Давидовић-Живановићеве. Такође, можемо се уверити и да је

становништво тог истог Сирбијума (Сремска Митровица) у то време било великом већином српско, доказано је епигенетским испитивањима скелета околних гробаља у току прошлог века где је закључена велика подударност карактеристика са садашњим становништвом, о чему је писала Софија Давидовић-Живановић. (Софија Давидовић-Живановић. *Mementa archaeologia et eruditiva*, Академија нова – Пешић и синови, Београд, 1999).

СВЕТИ АПОСТОЛ ПАВЛЕ ПРОПОВЕДАО МОРАВЦИМА НА СРПСКОМ ЈЕЗИКУ

И сам апостол Павле долазио је у Србију, „у Мораву“, то јест у Велико Поморавље и ширио Христов науку, о чему имамо податке и код *Нестора Кијевског*: „В Мораву поддунавску бо доходио и апостол Павле, учил ту, ту бо бјеше Словене первое и словенску језику учител јест Павел“. (*Несторов летопис или повест минулих лета*, „Никола Пашић“ Београд, 2003). Чињеницу да је апостол Павле боравио међу Србима у Поморављу потврђује и други извор – „*Руски синопис*“. Ово може значити само да је апостол Павле знао и старосрпски језик и на њему проповедао Јеванђеље, што на индиректан начин потврђује историјску истину да се на библијским просторима говорио српски језик, који је имао више називних варијанти, али у суштини се радило о евентуалним дијалектима у зависности од земље у којој је употребљаван. (Зато је тада и настао израз „Говори српски да те цео свет разуме“). Тај језик: (С)арамејски, Сарабејски, Сирбски, Себарски, Сарвски, ма у којој форми га налазили у историјским изворима, био је међународни језик, дипломатски и трговачки, па и у време деловања Исуса Христа, који је и сам говорио (с)арамејским језиком, како пишу грчки извори. Дакле, Срби из Велике Моравске долине и других крајева Српства примали су Хришћанство, покрштавани и од самог апостола Павла и његових ученика, које је он хиротонисао - рукоположио за владике. Поред Епенета, Тита, Андроника и Тимотеја, Павле је произвео још српских епископа, а сигурно се зна да су то били: Петар, Домијан, Григорије, Нисан и други. Да су Срби примили Хришћанство већ у првом веку, осим Нестора Кијевског, Милоша С. Милојевића, Казимира Шульца и Светог Јеронима, најизворније сведочанство су речи самог апостола Павла, који у *Посланици Римљанима* вели: „Од Јерусалима до Илирика напуних Јеванђељем Христовим“. (Мирослав Димитријевић: „Из историје Срба старе и нове ере – сакривена историја Срба“ – ИК „Мирослав“ Београд, 2014.). Илирик је српска земља Илирија, од Велике Мораве до западних граница Балканског полуострва, чије име потиче од Илије, оснивача града Илиона и државе Илирије. Из „Дела апостолских“ (Нови завет) читамо да је апостол

Павле слао своја писма – посланице епископима српским на Балкану. У Павлово време епископ у Поморављу био је најпре Тимотеј, а онда га Павле шаље панонским Србима преко Дунава (Фисона), а на његово место поставља Андроника, владика који се звао као и први сирмијумски епископ, и који је дуго остао међу Србима (Срибалима) и Медима (Мезима) у Моравској Србији или римској провинцији Межији.

И ДРУГИ ИСТРАЖИВАЧИ ПОТВРЂУЈУ СРПСКУ ИСТИНУ

Истраживач Василије Марковић наводи податак да је Сава Косановић видео документ са печатом и натписом: „На Рашки храма с. апостола Петра и Павла созд. От апостола Тита“. Народно предање, које је записао Косановић, каже да је цркву светих апостола Петра и Павла у 1. веку Христове ере подигао ученик апостола Павла – Тит, који је био епископ Србима и у Далмацији и позната је Павлова Посланица Титу.

Историчар Симеон Кончар у делу „Прадомовина Срба“ између осталих занимљивих закључака доноси и овај: „Историја нам казује да су Свети Петар, Павле, Јаков и Андрија проповедали Свето Јеванђеље народима Балкана на њиховијем народнијем језику“.

То исто сведочи и „сведок над сведоцима“ – Свети Јероним који каже: „Да су у Јерусалиму били калуђери свих народа, па и српскога, осим латиниста“.

Др Јован И. Деретић у делу „Срби, народ и раса“ тврди да је Исус Христ боравио у Сирбијуму, Белом граду (Београду), Руми и Солуну. Хронотакса црквених достојанственика у Сирбијуму (Сирмијуму) сведочи нам да је већ у 1. веку хришћанство узело маха у српском народу на Балкану“. Такође, Деретић тврди да је апостол Свети Лука био пореклом Србин. Свети апостол Лука је насликао и прву хришћанску икону – Мајку Богородицу са Христом у наручју.

„Арапски хроничар Масуди, за Србе – Словене тврди да потичу од Мадаја (библијска верзија Меда) : „Словени су од потомака Мадаја, сина Јафетова“, па даље наводи: „Неки од тих племена исповедају хришћанску веру. Најјаче племе беше Вељани (Вељићи, касније Љутићи) а њихов владар се звао Бабак“. Осим Вељића, међу првима су примили Хришћанство: Сарбини, Саклићи, Астробани, Сасини, Илири, Срибали (Трибали), Рашани, Меди (Мези)...

После Масудија и Ибрахим Ибн Јакуб спомиње српска хришћанска племена Сарбине и Сарнине“. (Мирослав Димитријевић: „Из историје Срба старе и нове ере – сакривена историја Срба“ – ИК „Мирослав“ Београд, 2014.)

У тексту „Српски стари век“ Миодраг Милановић доказује да су Срби били упознати са хришћанством већ у 1. веку Христове ере,

ослањајући се на доказане хришћанске историјске изворе.

Еузебио из Цезареје пише, према извештају Оригена, да је апостол Андреја проповедао и у Скитији, односно Сарматији где су хришћанство примила српска племена Сауробати. Народ Сарбата или Сармата живео је и у долини Велике Мораве. Јужно од Параћина код Сикирице или суседног Горњег Видова налазио се САРМАТЕС, на римском војном путу.

Оригеново тврђење допуњују „Акти Андреја“ из којих се види да је овај апостол проповедао на Криму, Кавказу и у Сарматији.

Плиније и Марцион доказују својим списима да Срби живе хришћанским животом, односно Сарматско племе Сер(б)еи“.

АПОСТОЛ ПАВЛЕ ХВАЛИО СРБЕ

Мало је позната чињеница да је апостол Павле, баш као и некад старозаветни пророк Јеремија, веома ценио Србе, и за њих се залагао у Риму код императора, а о томе нам сведочи германски историчар Јозеф Фрекл:

„У каквом високом угледу су стајали Срби код првих римских царева. И како стајаху изнад свих других, потврђује једна висока личност, чије мишљење као одлучујуће овде се мора навести. Тај који се овде за Србе залаже, није нико други до апостол Павле“, тврди овај немачки историчар, па даље наводи:

„У својој посланици Колашанима, у граду Фригијском, стоји на признатом грчком и латинском тексту (С. 3.5. 9. 10. 11...): „Није само да овде Србин није варвар, већ међу неварварима има главну улогу, чак највишу... Он (апостол Павле) њих Србе-Ските не истиче само због ових упоређења, него и због физичких и духовних особина, које апостол Павле није ни код једних других народа у тој мери приметио, па је он одлучио да њих (Србе) стави на врх неварвара“, тако пише Герман Јозеф Фрекл, и потом наставља:

„Да Павле није њих само површно познавао види се и по положајима које им је поверавао, јер је он био у њих убеђен. (Јозеф Фрекл: „Саки и Скити“, 1886).

„Глас Сардоније“ из Чикага пише да су већ у 1. веку ученици Христови ширили Христијанство свуда где живе Срби. У књизи „Свети Срби“ мр Слободан Милеуснић (Крагујевац, 1989) наводи податак да је сам апостол Павле лично ширио Хришћанство на југоистоку Балкана и у Далмацији.

Надгробни натпис са мермерне плоче пронађене у храму Светог Синероса у Сирмијуму (Сремској Митровици, где српску цркву 34. године н. е. основа и постави свети апостол Јаков Заведејев), садржи хришћанске симболе: Христограм, маслинову грану, слова алфа и омега=Господ Исус Христ. Текст је писан

латинским језиком, а споменик је подигла за живота Артемидора“. (Мирослав Димитријевић: „Из историје Срба старе и нове ере – сакривена историја Срба“ – ИК „Мирослав“ Београд, 2014.)

Морамо истаћи још један податак у вези са овом темом. Многи монаси Хиландарци данас знају, чак много више од нас о овој теми, али то говоре само у своје име. И други учени монаси, не само Хиландарци, знају по црквеном предању да је још Свети Сава говорио да су Срби примили хришћанство још у 1. веку од самих Христових апостола и њихових ученика.

Резиме:

Српска црква је, као што смо видели, настала већ крајем прве и почетком друге трећине првога века нове Христове ере и по свом постанку старија је од римске. То смо доказали бројним историјским подацима, датумима, изводима из дела угледних страних аутора, домаћих историчара, па чак и из писама двојице римских папа. Уском кругу правих познавалаца историје српске цркве, то је одувек било јасно, али најшири круг интересената, радозналаца, интелектуалаца и читалаца био је искључен из овог сазнања. Демократизацијом писмености и медија, постепено се долазило до праве истине, која је већ постала јасна и уверљива свима разумнима, без обзира на званично тумачење наведеног покрштавања Срба, које се догодило после 612. године. И што је најинтересантније, а за нас Србе Моравце можда и запањујуће, јесте податак да је Моравска Црква старија од римске по датуму-години свог оснивања. Моравци, као и Срби са других простора, су примили Хришћанство од самих Христових апостола. А српски народ земље Мораве први пут је покрштен од Светог Андреје Првозваног, затим од стране његових ученика, онда и владике из Тројан града, као и од руке Светог апостола Павла. Свакако да је апостол Јаков Заведејев, пролазећи долином Мораве посејао семе нове вере, као и други бројни апостоли који су пролазили долином Мораве, током првог века Христове ере. Древни српски Тројан град (подигнут око 1300. године пре нове ере) на обали Велике Мораве, код ушћа Раванице, био је седиште моравске епископије у 1. веку нове ере, али и у каснијим вековима. А можда је ту постојао и патријаршијски трон у поменутом историјском периоду?

Мирослав Димитријевић

На Видовдан, Лета Господњег 2015.
(7523. по најстаријем српском календару на свету,
што га Свети Вид састави и Србима и Свету
остави)

Захваљујемо се на сарадњи појединцима и колективима који су помогли излазак овог броја и позивамо будуће поклонице нашег гласила на сарадњу.

СПОРТ

ПАРАЋИНСКИ ЗОНАШИ

ЈЕДИНСТВО СЕ НАДА
ТИТУЛИ

ФК Јединство и ове сезоне истиче амбицију за освајањем титуле, која води у Српску лигу. Све осим првог места за "Зелене" ће се сматрати неуспехом. Други наш зонаш СФС Борац, је прошлу сезону једва преживео у овом рангу. Било је ту и финансијских проблема, али је клуб опстао захваљујући упорности својих играча. Сада и код "стаклараца" расту апетити и жеље су да се у вој сезони клуб не бори за опстанак, већ да се нађе у горњем делу табеле међу лидерима зонаша.

Општинска фудбалска лига Параћина
У ЛИГИ 14 ЕКИПА

Јесењи део првенства општинске лиге сезона 2015/16 је почела 22. и 23. августа. Играће се искључиво суботом и недељом и то до 14. и 15. новембра, када треба да се игра последње коло. Ове сезоне у општинској лиги наступа 14 клубова.

Општинском фудбалском јату се после краће паузе, опет прикључио ФК Развитац из Мириловца, са новом генерацијом фудбалера. У прва два кола екипа је успешно стартовала са две победе. Екипа

наступа у наранџастим дресовима, а као домаћин игра у Давидовцу, пошто домаћи терен који је дуго у припреми, још увек се припрема.

стоје: Поповић Немања, Мијаковић Малиша, Милојевић Александар, Гајић Иван, Панчић Дејан, Лазар Милан, Димитријевић Ненад, Живковић Стефан, чуче: Јеремић Милан, Јеремић Иван, Марјановић Милан, Рајковић Душан, Костић Немања, Милошевић Немања
ФК Развитац - Мириловац

С.Т.Ж.

Захвалница

Драгим пријатељима из Удружења Крагујевчана и пријатеља Крагујевца се захваљујемо на веома успешној сарадњи.

ПУТУЈТЕ ЈЕФТИНО, БРЗО I УДОВНО!

euro lin PARACIN

Гласило удружења Параћинаца и пријатеља Параћина

Редакцијски одбор: др Саша Живановић (главни уредник), Борко Качунковић, Петар Живановић, Дејан Лазаревић, Слађана Ристић (секретар редакције).
Техничка припрема и уређење: др Саша Живановић
Адреса: бул. Деспота Стефана 12, Београд
веб адреса: www.paracinac.com

Можете нас пратити на Facebook профилу Udruzenje Paracinaca i prijatelja Paracina u Beogradu, као и на нашем сајту на адреси www.paracinac.com.

ПАРАЋИНАЦ
Гласило Удружења Параћинаца и пријатеља Параћина